

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

МАГІСТР

Кафедра геоінформатики і фотограмметрії

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Міжнародний туризм

(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
242	Туризм

Розробники:

Кучеренко Н.М.

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри геоінформатики і фотограмметрії

протокол № 2 від « 26 » жовтня 2022 року

Завідувач кафедри

[підпис]
(підпис)

/Ю.О. Карпінський /

Схвалено гарантом освітньої програми _____

Гарант ОП

[підпис]
(підпис)

/В.Б. Деметюк

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 2 від «30» 10 2022 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2022-2023

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.	КП	КР	РГР	Конт. роб				
				Разом	у тому числі										
Л	Лр	Пз													
242	Туризм	3	90	40	20		20	50					Екз.	2	

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: заочна (вечірня)										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.	КП	КР	РГР	Конт. роб				
				Разом	у тому числі										
Л	Лр	Пз													
242	Туризм	3	90	18	6		12	72					Екз.	2	

Мета та завдання освітньої компоненти

Метою дисципліни є поглиблення і розширення теоретичних знань, вмінь та практичних навичок студентів у питаннях досліджень світових туристичних потоків, ознайомлення з найважливішими питаннями, пов'язаними з міжнародним туризмом та особливостями світової туристичної індустрії; сформувати в студентів системні знання з організації міжнародного туризму, визначити роль міжнародного туризму в господарській діяльності суспільства; ознайомити з особливостями організації міжнародних подорожей і міжнародними туристичними організаціями, які координують світовий міжнародний туризм.

Завдання курсу: розкрити особливості міжнародного туризму як галузі національної економіки, ознайомити із географією туристичного попиту, особливостями міжнародного туризму та державного регулюванням туристичної діяльності в світі; виробити вміння та навички із застосування теоретичних знань з основ організації міжнародного туризму, аналізу основних тенденцій та перспектив розвитку міжнародного туристичного бізнесу.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації
Загальні компетентності	
ЗК1	Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності
ЗК2	Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі
ЗК3	Здатність спілкуватися іноземною мовою
ЗК5	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
ЗК6	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК7	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми
Спеціальні компетентності	
СК1	Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації
СК3	Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.
СК4	Здатність організувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду
СК5	Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.
СК7	Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльність суб'єктів туристичного ринку.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПРН4	Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості
ПРН5	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
ПРН7	Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
ПРН11	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проектів у сфері туризму і рекреації
ПРН12	Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними DESTINATIONAMI на національному, регіональному та локальному рівнях.

Програма дисципліни

Змістовий модуль 1. Світовий туризм як соціально-економічне явище

Лекція 1. Міжнародний туристичний бізнес і його розвиток в сучасних умовах

1. Сучасна характеристика індустрії туризму.
2. Тенденції розвитку міжнародного туризму.
3. Правові основи державного регулювання туристичної діяльності.

Висновки

Практичне заняття 1.

Туризм як багатогранне явище сучасного світу

Лекція 2. Соціально-економічна роль міжнародного туризму.

1. Соціально-економічна роль туризму.
2. Фактори розвитку міжнародного туризму.
3. Значення міжнародного туризму.
4. Тенденції розвитку сучасного туризму.

Висновки

Практичне заняття 2.

Основні проблеми і перспективи розвитку міжнародного туризму

Лекція 3. Міжнародна співпраця в галузі туризму.

1. Двостороння співпраця в галузі туризму.
2. Багатостороння співпраця.
3. Основні міжнародні туристичні організації.

Висновки

Практичне заняття 3.

Міжнародна співпраця в галузі туризму.

Лекція 4. Ринок міжнародного туризму

1. Особливості ринку міжнародного туризму.
2. Світовий та регіональний ринки.
3. Методи вивчення туристичного попиту.

Висновки

Практичне заняття 4.

Ринок міжнародного туризму

Лекція 5. Статистика міжнародного туризму

1. Статистика міжнародних потоків.
2. Статистика міжнародних доходів і витрат.
3. Доходи від міжнародного туризму.
4. Методи статистичного обліку в туризмі.

Висновки

Практичне заняття 5.

Статистика міжнародного туризму

Лекція 6. Туристичні формальності в міжнародному туризмі

1. Види формальностей у міжнародному туризмі: поліцейські, паспортні, візові, митні, медико-санітарні.
2. Шенгенська віза.
3. Формальності безпеки.
4. Страхування: медичне, майнове, цивільної відповідальності.

Висновки

Практичне заняття 6.

Туристичні формальності в міжнародному туризмі

Змістовний модуль 2. Особливості та структура індустрії світового туризму

Лекція 7. Економіка туристичної фірми

1. Організаційно-правові форми підприємств в сфері туристичного бізнесу.
2. Маркетингова стратегія туристичної фірми.
3. Розрахунок ціни туристичного продукту.
4. Особливості оподаткування діяльності туристичної фірми.

Висновки

Практичне заняття 7.

1. Бухгалтерський облік операцій в міжнародному туризмі.
2. Фінансово-економічний аналіз діяльності туристичної фірми.

Лекція 8. Організація і техніка виконання операцій міжнародного туризму

1. Основні етапи організації операцій міжнародного туризму та система взаємовідносин.
2. Загальні вимоги до оформлення договорів (контрактів) в сфері міжнародного туризму.
3. Контрактне оформлення відносин туроператора з турагентом і страховою компанією.
4. Перспективні форми розвитку бізнесу в сфері міжнародного туризму.

Висновки

Практичне заняття 8.

1. Документальне оформлення відносин туристичної фірми з туристом.
2. Особливості змісту договорів турфірми з іноземним партнером і транспортними організаціями як поставниками послуг.

Лекція 9. Процеси транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі

1. Транснаціональні компанії на ринку міжнародного туризму.
2. ТНК в готельному господарстві.
3. Вплив туристичних ТНК на національну економіку.
4. Процеси глобалізації в світовому туризмі.

Висновки

Практичне заняття 9.

Процеси транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі

Лекція 10. Державне регулювання міжнародної туристичної діяльності

1. Сутність, структура та інструменти державного регулювання туризму.
2. Правове регулювання розвитку міжнародної туристичної діяльності в різних країнах.
3. Податкове регулювання міжнародної туристичної діяльності.
4. Туристична політика держав. Правова основа туристичного бізнесу в різних країнах.

Висновки

Практичне заняття 10.

1. Механізми підтримки розвитку міжнародного туризму.
2. Сертифікація і стандартизація. Ліцензування як форма державного регулювання туризму.
3. Професійні туристичні об'єднання.

Індивідуальне завдання

Не передбачені

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості уміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: уміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, уміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання		Інд. робота	Екзамен	Сума балів
Змістові модулі				
1	2			
20	20		60	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Законодавча і нормативна література

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – с.141.
2. Про підприємництво: Закон України від 22.03.94 № 22.
3. Про захист прав споживачів: Закон України від 01.12.2005 р. № 3161–IV.
4. ДСТУ 4268:2003 Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги.
5. ДСТУ 4269:2003 Послуги туристичні. Класифікація готелів

Основна література:

1. Алієна-Барановська В.М. Міжнародний туризм: навчальний посібник-довідник / В.М. Алієна-Барановська, І. І. Дахно. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 344 с.
2. Александрова А.Ю. Международный туризм: учебник / А.Ю. Александрова. - М.: Аспект Пресс, 2004. - 185 с.
3. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Экономика туризма. М.: Финансы и статистика, 2000. – 176 с.
4. Божидарник Т. Міжнародний туризм / Т. Божидарник: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 312 с.
5. Великочий В.С., Дутчак О.І., Шикеринець В.В. Міжнародний туризм / Навчальний посібник для студентів спеціальності «Туризмознавство». - ІваноФранківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2015. - 254 с.
6. Ганич Н.М., Пандяк І.Г. Соціально-економічні фактори та їх вплив на розвиток міжнародного туризму // Вісник наукових досліджень. Серія: Туризм. – Тернопіль: РВВ Галицького інституту імені В.Чорновола, 2006. – Вип. 2. – С. 55-59.

7. Дмитриевский Ю.Д. Туристические регионы мира. Учебн. пособие. Смоленск, 2000.
8. Жарков Г.Н. Правовое обеспечение международного туризма: учебно-практическое пособие / Г. Н. Жарков. – К.: Кондор, 2012. – 486 с.
9. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму: підручник / В. К. Кіптенко. – К.: Знання, 2010. – 502 с.
10. Кифяк В.Ф. Організація туризму: навчальний посібник В.Ф. Кифяк; В. Ф. Кияк. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2008. – 344 с.
11. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: Навчальний Посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.
12. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / М.П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н.М. Ганич. - К.: Знання, 2008. - 661 с.
13. Максименко С.В. Туристическая деятельность: международно-правовые аспекты: Монография / С.В. Максименко. – Одесса: Латстар, 2001. – 174 с.
14. Можливості та розвиток сучасного туризму: світовий та національний досвід: монографія / за заг. ред. В.М. Зайцевої. – Запоріжжя: ЛПКС, 2015. – 275 с.
15. Міжнародний туризм : навчальний посібник для студентів спеціальностей «Туризмознавство», «Міжнародні економічні відносини» / С. О. Юрченко, О. Є. Юрченко. - Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. - 328 с.
16. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) – 2-е вид., перероб. та доп. – К.: “Альтерпрес”, 2003. – 436 с.: іл., картосхеми.
17. Луцишин Н.П., Луцишин П.В. Економіка й організація міжнародного туризму: Навч. посіб. – 2013. – 352 с.
18. Регионоведение: Учеб. Пособие для студентов вузов, обучающихся по специальностям 350300 «Регионоведение», 350200 «Международные отношения» / В.А. Дергачов, Л.Б. Вардомский. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 463 с.
19. Квартальнов В.А., Колесник Н.В. Введение в специализацию. Менеджмент иностранного туризма: Учебн. пособие. – М.: Советский спорт, 2000.
20. Пузакова Е.П. Международный туристический бизнес. – М.: Издательство ПРИОР, 2001. – 240 с.
21. Редько В.Є. Посібник до самостійного вивчення дисципліни «Міжнародний туризм». Дніпро, 2018. 102 с.
22. Розвиток туристичного бізнесу регіону / За ред. Школи І.М. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2007. – 292 с.
23. Смирнов І.Г. Бізнесові основи міжнародного туризму: Навч. пос. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2007. – 125 с.
24. Смирнов І.Г., Фоменко Н.В. Міжнародний туристичний бізнес: Навч.-метод. пос. – І.-Ф.: Галицька академія, 2009. – 154 с
25. Холловой Дж. К. Туристический бизнес/ Дж. К. Холловой, Н. Тейлор ; пер. с 7-го англ. изд. Т. А. Черной, А. А. Кожевниковой. – 7-изд. – К.: Знання, 2007. – 798 с.

Допоміжна

1. Борисов К. Г. Международный туризм и право: учеб. пособие / К. Г. Борисов – М.: НИМП, 1999. – 352 с.
2. Исмаев Д. К. Краткий словарь технологических терминов международного туризма / Исмаев Д. К. – М.: ВШТГХ, 1994. – 96 с.
3. Исмаев Д. К. Работа туристской фирмы по организации зарубежных поездок: учеб. пособие / Исмаев Д. К. – М.: ЛУЧ, 1996. – 136 с.
4. На допомогу підприємцеві туристичної галузі: Методичний посібник: У 2 ч. – Ч. I-II. – К., 2005.
5. Нормативно-правові акти України з питань туризму: Збірник законодавчих та нормативних актів / Упоряд. М. І. Камлик. – К.: Атіка, 2004. – 464 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.unwto.org/> - сайт Всесвітньої туристської організації
2. Державне агентство України з туризму та курортів. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tourism.gov.ua
3. Портал подорожів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.travel.ru
4. Українська туристична інформаційна система [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.utis.com.ua
5. <https://mkip.gov.ua/> - сайт Міністерства культури та інформаційної політики України
6. <http://www.ukrstat.gov.ua/> - сайт Державної служби статистики України
7. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text> – Закон України про туризм від 15.09.1995 № 324/95-ВР
8. Tourism Highlights. 2009 Edition [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.unwto.org.
9. Travel and Tourism economic impact / World travel and tourism council [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.wttc.org/eng/TourismResearch/Tourism_Economic_Research/CountryReports/Ukraine/.
10. UNWTO. World Tourism Barometer. Committed to Tourism, Travel and the Millennium Development Goals [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.world-tourism.org
11. <http://library.knuba.edu.ua/>
12. https://tourlib.net/books_ukr/gucol.pdf